

ТРИТЕ ЖЪЛТИЦИ

chitanka.info

Един беден човек слугувал двадесет години. Като изминала и последната година, господарят му го извикал да му плати. Отишъл слугата при него и видял, че на масата имало голям куп пари, а близо до тях три жълтици.

Господарят му казал:

— Ето, този куп пари е заплатата ти за двадесет години, които ми слугува. Ако вземеш тях, давам ти ги от сърце, ако вземеш трите жълтици — пожелавам ти щастие.

Чудил се, чудил се сиромасът какво да вземе и най-после взел трите жълтици. Тръгнал да си ходи и по пътя се събрал с трима другари двама от тях все говорели, а третият все мълчал.

Той попитал:

— Защо вашият другар никога не говори?

— Нашият другар за едно проговаряне взима жълтица — казали те.

Мислил, мислил сиромасът, па си казал: „И тъй и тъй съм сиромас, чакай да му дам една жълтица, да видим какво ще каже.“ И му дал.

Тогава човекът му казал:

— Мътна вода да не газиш — и млъкнал.

Вървели, вървели, а той все мълчал.

Тогава сиромасът пак си казал: „Дадох вече една жълтица. Какво ще правя само с две? Чакай да дам още една, да видя какво ще каже.“ И му дал и другата жълтица.

Мълчаливият му казал:

— Гдето видиш орли да се вият, да идеш и да видиш какво има там.

Повървели още малко и сиромасът си казал: „Какво ще правя само с една жълтица.“ И дал и нея. Мълчаливият казал:

— Каквото ще правиш, първо помисли.

И се разделили.

Като повървял малко сиромасът стигнал до една мътна река. Той си спомнил думите на спътника си и не се решавал да прегази реката.

В това време се задал един търговец и му казал:

— Защо не минеш реката?

— Защото е мътна — отговорил той.

— Ех, че си глупав! — присмял му се търговецът и смушкал коня си във водата.

Посред реката конят се спънал, търговецът паднал и се удавил. Конят се изправил и доплувал до брега. На него били окачени дисаги, пълни с пари.

Хванал сиромахът коня, качил се на него и продължил пътя си.

Като повървял малко видял, че над едни скали се вият орли. Приближил се той и какво да види? Изклани хайдути, а наоколо им много пари, пушки и саби. Хайдутите не могли да си ги поделят, затова се изклали един друг. Натоварил сиромахът коня си, взел една пушка и една сабя и тръгнал към дома си.

Като стигнал дома, погледнал през прозореца и видял вътре непознат млад човек. Той се ядосал и вдигнал пушката да убие непознатия. Изведнъж си спомнил думите на мълчаливеца и си казал: „Чакай да си помисля първо. За тези думи съм дал една жълтица.“

В това време младежът се обърнал към жена му и казал:

— Мамо, много съм гладен.

Щом чул момъка да казва „мамо“, сиромахът си помислил: „Аз съм излязъл от тук преди двадесет години. Това сигурно е синът ми.“ Свалил пушката и влязъл вътре. Посрещнали го радостно.

Един ден той попитал сина си каква работа иска да захване.

— Искам да стана търговец, тате — отговорил синът му.

Бащата му дал три хиляди гроша, купил му един кон и му казал:

— Където отидеш, при млади хора няма да сядаш.

Тръгнал синът. Вървял, вървял, стигнал до едни гробища. Там видял, че трима разбойници бият един гроб.

— Защо биете този гроб?

— Мъртвецът има да ни дава пари — казали те.

— Колко има да ви дава?

— Три хиляди гроша.

Дожаляло му на момъка за умрелия, дал трите хиляди на разбойниците и се върнал в къщи. Баща му го запитал:

— Е, синко, какво направи?

— Минах покрай едни гробища и видях, че трима души бият един гроб — отвърнал синът му. — Попитах ги защо го бият, а те ми казаха, че мъртвецът, който бил погребан там, имал да им дава три хиляди гроша. Дожаля ми за умрелия и аз му платих дълга.

— Добре си направил, синко — казал бащата. — Вземи сега шест хиляди гроша и върви пак, но ако влезеш в кафене да не сядаш до млади хора.

Тръгнал пак момъкът. Вървял, вървял, стигнал едно село. Отбил се в едно дюкянче и седнал в ъгъла до един старец.

— Откъде идеш, синко? — попитал го той.

— Ида от бащината си къща. Тръгнал съм по търговия — отговорил момъкът.

— Ще ти стана другар, ако ми купиш кон и сабя. Ще тръгнем тогава заедно и ще печелим.

Момъкът се съгласил. Купил му той кон и сабя и тръгнали. Стигнали до една гора и старецът казал на момъка:

— Ти върви, синко, по пътя, но мълчи. Аз ще мина право през гората. Когато ме видиш хе, там, на онази височина, тогава ще викнеш и ще запееш.

След малко старецът се появил на височината и момчето запяло.

На тази скалиста височина имало пещера, а в нея се криели разбойници.

Като чули момчето да пее, те излезли един по един да го пресрещнат и убият. Но старецът застанал на входа на пещерата и щом се подадял някой отвътре, той замахвал със сабята и отрязвал главата му. Така той изклал всички разбойници. И като влязъл в пещерата, какво да види — купища пари и злато! Натоварил той коня си и настигнал момчето.

Вървели, вървели, стигнали в друго царство. Там царят имал дъщеря, която била много нещастна. Няколко пъти се омъжвала за царски синове, а на сутринта ги намирали мъртви. Царят на това царство обявил, че ще приеме за зет какъвто и да е момък, стига да остане жив след сватбата.

— Искаш ли да се ожениш за царската дъщеря? — попитал старецът момчето.

— Искам! — отвърнало то. — Но ме е страх да не умра, както са умрели толкова много момци преди мене.

— Не бой се! Щом аз съм с тебе нищо няма да ти се случи! — казал старецът и повел момчето към царския палат.

Като пристигнали царят ги попитал защо са дошли.

— Чухме, че имаш дъщеря, на която мъжете умират, а това момче иска да ти стане зет — казал старецът.

— Добре! — рекъл царят. — Ако оживее, давам му дъщеря си и половината царство.

Старецът казал на момчето:

— Иди ми купи една ножица и една торба.

Направили сватбата й младоженците легнали да спят. В това време старецът станал невидим и застанал до леглото им.

Когато царската дъщеря и момчето заспали, от устата й се показала една змийска глава, която искала да клъвне момчето по челото. Старецът отрязал с ножицата главата на змията и я сложил в торбата. След малко се показала друга глава. Старецът отрязал и нея и я сложил в торбата. След малко се показала и трета глава. Той и нея отрязал. Като разбрал, че вече няма опасност за момчето, старецът излязъл от стаята.

На сутринта царят видял, че зет му е жив и здрав и много се зарадвал.

Устроил голямо празненство и искал да му даде половината царство, но момчето казало:

— Мен царство не ми трябва. Аз исках жена и си взех.

Доста време поживели те при царя и накрая решили да си ходят.

Вървели, вървели, стигнали пещерата на разбойниците. Влезли вътре, натоварили колите със злато и продължили пътя си. Като стигнали до гробищата старецът казал:

— Е, друже, досега бяхме съдружници във всичко. Хайде сега да си поделим спечеленото и да тръгнем всеки по своя път.

Поделили си среброто, златото и всички скъпоценности.

Старецът казал:

— Чакай, друже и жената трябва да делим!

— Добре! Да я делим! — рекло момчето.

Хванали те царската дъщеря за ръцете и старецът замахнал със сабята да я разреже. Царската дъщеря много се изплашила и от устата й се показала една змия с три шии.

— Пусни я сега! — казал старецът.

Той взел змията, сложил и трите отрязани глави от торбата и казал на царската дъщеря:

— Ето, дъще, тази змия е ухапвала мъжете ти и те са умирали. Сега тя не е страшна.

А на момчето казал:

— Синко, аз бях при тебе, когато щяха да те клъвнат тези змийски глави и ги отсякох. А сега ти подарявам и цялото си богатство — злато, сребро и царската дъщеря. Аз съм онзи мъртвец, на когото разбойниците биеха гроба. Ти ме спаси. Много ме болеше, синко, затова ти сторих тази добрина.

Като казал това, старецът се изгубил. Момчето и царската дъщеря и цялото богатство си отишли в къщи и живели весело и щастливо до дълбока старост.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.